

Att arbeta med faktatexter i undervisningen

Föreläsare:
Barbro Westlund

Barbro.westlund@isd.su.se

Department of Language
Education

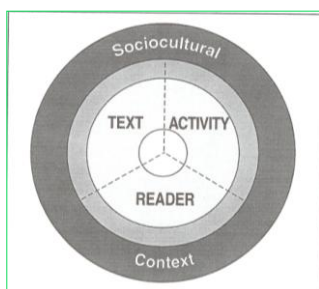

Intressanta forskningsområden för 2015

- närläsning
- att läsa informationstexter
- textkomplexitet
- att skriva argumenterande text, baserat på källor
- digital literacy.

Who's Hot in Literacy Survey Issues	What's Hot	What's Not	Should Be Hot	Should Not Be Hot
Advanced literacy			***	
Close reading/ deep reading (1-3)	***			
College and career readiness	**		**	
Common Core Standards (1-3)	***			
Comprehension			***	
Critical reading and writing			**	**
Digital literacies/ literacies (1-3)	**			
Disciplinary/ content area literacies (1-3)	**			
Early intervention (1-3)			**	
English Learners/ English as a second language			**	**
Fluency			**	**
Formative assessment			**	**
Genre knowledge and instruction *	**			**
High-stakes assessment	**			**
Information/literacy/ literacy skills	**		**	**
Language/ reading/ writing/ reading/writing opportunities			**	**
Lexical knowledge	**		**	**
Metacognition (1-3)	**		**	**
Reading (1-3)	**		**	**
Reading comprehension	**		**	**
Reading fluency	**		**	**
Reading motivation	**		**	**
Reading strategies	**		**	**
Reading/writing/ reading/writing opportunities	**		**	**
Writing (1-3)	**		**	**
Writing assessment	**		**	**
Writing instruction	**		**	**
Writing motivation	**		**	**
Writing opportunities	**		**	**
Writing strategies	**		**	**
Writing/writing/ reading/writing opportunities	**		**	**

Komponenter som samverkar vid läsförståelse (Westlund, 2009; 2013)

(RAND Reading Study Group, 2002)

Skolframgång - olika förutsättningar!

vardagsspråk

resonemangsspråk

ämnesspråk

Att ha ett språk att uttrycka sina tankar på –
betydelsen av ett akademiskt vokabulär

Ämnesspråk och resonemangsspråk

"axel":

I biologiämnet (kroppsdel)

I fysikämnet (hjulaxel)

I svenskämnet, som metafor: "Hon behövde en trygg axel att luta sig mot".

"träsk":

som biotop eller i litterär bemärkelse: "Han försökte komma upp ur träsket för att starta ett nytt liv.

Ett annat skäl för ... är ...

Min hypotes utgår från följande antaganden ...

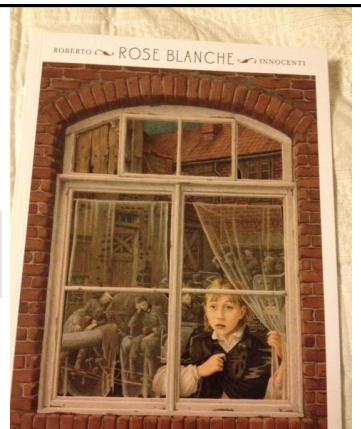
För mig verkar det som ...

Här tycker jag att det framgår att författaren vill att jag ska lära mig ... och ...

Den historiska bilderboken

Rose Blanche

Roberto Innocenti

Pojken i ghyttot i Warshawa

22 juli 1942-
kvinnor
och barn förs
med våld ut ur
ett skyddsrum.

(Stroop-rapporten)

Att berätta om en texts mening är att
berätta historien om en läsning!

Från boken *Nollpunkten* av Peter Englund (1996, s. 9): Ordet essä betyder som vi alla vet, "försök" och dessa stycken är det i ordets båda bemärkelser: de är skisser, skisser ytterst komna ur egna försök att förstå.

Eller kort sagt: en essä är en faktatext som är personligt hållen!

Thomas Tranströmmer (Preludier II)

**Två sanningar närmar sig varann.
En kommer inifrån,
en kommer utifrån
och där de möts
har man en chans att få se sig själv.**